

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	11
--------------------	----

Rozdział I

Pedagogika kultury jako wielki kierunek myśli pedagogicznej

1. Rodowód pedagogiki kultury	15
2. Przedmiot pedagogiki kultury	17
3. Miejsce pedagogiki kultury wśród innych nauk pedagogicznych	19

Rozdział II

Założenia filozoficzne i metodologiczne pedagogiki kultury

1. Hegłowska teoria rozwoju ducha	23
2. Metodologiczna autonomia nauk humanistycznych	26
3. Sprangerowska typologia idealnych struktur. Sposób wartościowania i przeżywania wartości	31
4. Myśl pedagogiczna Georga Kerschensteinera i jego podstawowy aksjomat procesu kształcenia	34
5. Kierunek aktualistyczny w pedagogice kultury – Benedetto Croce i Giovanni Gentile	38

Rozdział III

Czołowi przedstawiciele pedagogiki kultury w Polsce okresu dwudziestolecia międzywojennego

1. Bogdan Nawroczyński – filozofia kultury i hierarchia wartości, ideał wykształcenia	43
--	----

Życie i działalność naukowa Bogdana Nawroczyńskiego	43
Filozofia kultury i hierarchia wartości	45
Ideał wykształcenia	47
2. System pedagogiki kultury Sergiusza Hessena	48
Pedagogika jako filozofia stosowana	49
Wychowanie jako proces warstwowy i dialektyczny	50
Cele wychowania moralnego. Cztery płaszczyzny bytu i cztery warstwy wychowania	52
3. Bogdana Suchodolskiego pedagogika kultury	55
Życie i działalność naukowa Bogdana Suchodolskiego	56
Udział Bogdana Suchodolskiego w przebudowie teorii i metodologii poznania humanistycznego	58
Filozofia kultury – osobowość – społecznienie	59
Podstawy teorii wychowania przez sztukę	63
4. Koncepcje Floriana Znanieckiego – zbieżne z założeniami pedagogiki kultury	65
Kulturalizm Znanieckiego	66
Koncepcja współczynnika humanistycznego	67
Poglądy Znanieckiego na wychowanie dla przyszłości	69
5. Stefan Szuman	70

Rozdział IV

Problematyka wychowania narodowego, państwowego i obywatelskiego

1. Wychowanie narodowe w ujęciu Lucjana Zarzeckiego	75
2. Problematyka wychowania państwowego w twórczości Kazimierza Sośnickiego	79
3. Poglądy Zygmunta Mysłakowskiego na rolę kultury w kształtowaniu osobowości oraz w wychowaniu narodowym i państwowym	87
Kultura i wychowanie	87
Oryginalność poglądów na temat wychowania narodowego i państwowego	89

4. Edukacja narodowa, państwowa i obywatelska w twórczości Bogdana Nawroczyńskiego	91
5. Refleksje Bogdana Suchodolskiego na temat edukacji narodowej i państwowej	94
6. Skrajnie nacjonalistyczne poglądy w wychowaniu Ernesta Kriecka	98

Rozdział V

Pedagogika kultury po drugiej wojnie światowej

1. Rozwój pedagogiki kultury po drugiej wojnie światowej	103
2. Powojenna twórczość Bogdana Suchodolskiego	107
Krytyka pedagogiki kultury	107
Pedagogika humanistyczna	108
Działalność Bogdana Suchodolskiego w Narodowej Radzie Kultury	113
3. Twórcza kontynuacja myśli intelektualnej Bogdana Suchodolskiego w działalności Ireny Wojnar	121
Wychowanie estetyczne	123
Kształcenie humanistyczne	125
Troska o inspirującą rolę spuścizny naukowej Bogdana Suchodolskiego	127
4. Aleksander Kamiński – kontynuator poglądów Sergiusza Hessena	128
5. Pedagogika kultury w Polsce po 1995 roku	129
Historia powrotu do pierwotnej nazwy kierunku	129
Znaczące publikacje z pedagogiki kultury po 1995 roku	135
Znaczące ośrodki w rozwijaniu pedagogiki kultury po 1995 roku	136

Rozdział VI

Pedagogika religijna, chrześcijańska i personalistyczna – bliska pedagogice kultury

1. Pedagogika religijna w ujęciu Fryderyka Wilhelma Foerstera	142
2. Personalizm Jacques'a Maritaina i Emmanuela Mouniera	143

3. Wychowanie personalistyczne Karola Górskiego	145
4. Personalizm Stefana Kunowskiego i Józefa Pastuszki	149
5. Środowisko naukowe KUL w tworzeniu i upowszechnianiu pedagogiki personalistycznej i chrześcijańskiej	152
6. Inne ośrodki w Polsce kontynuujące idee pedagogiki chrześcijańskiej i personalistycznej	153
7. Założenia programowe Zespołu Pedagogiki Chrześcijańskiej	155
8. Poglądy Jana Pawła II na temat wychowania – istotne nie tylko dla pedagogiki chrześcijańskiej	157

Rozdział VII

Kontrowersje i dylematy pedagogiki kultury i edukacji kulturowej w Polsce

1. Kultura pojmowana globalnie jako podstawa współcześnie rozumianej <i>paidei</i>	164
Kultura pojmowana globalnie	165
Współczesne rozumienie <i>paidei</i>	170
Najważniejsze zadania w kształceniu humanistycznym	173
2. Kontrowersje wokół problematyki wychowania patriotycznego i obywatelskiego	175
3. Zbieżności, różnice i powiązania pedagogiki kultury z innymi kierunkami oraz dyscyplinami pedagogicznymi	181
Glosa do obiektywizmu w prezentowaniu różnych teorii pedagogicznych	181
Zbieżności i różnice między pedagogiką kultury, pedagogiką chrześcijańską i edukacją międzykulturową	183
Dlaczego Zespół Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej?	188
Cechy bliskie pedagogice kultury w innych współczesnych kierunkach	190
Samokontrola i samokształcenie	201
Nota informacyjna o wykorzystanych niemalże w całości wcześniejszych publikacjach autora	207

Bibliografia	209
Wybór tekstów	219
1. Wilhelm Dilthey	219
<i>Właściwości nauk humanistycznych</i>	219
<i>Przeżywanie i rozumienie</i>	221
<i>Rozumienie</i>	226
2. Sergiusz Hessen: <i>O sprzecznościach i jedności wychowania</i>	
<i>Zagadnienia pedagogiki personalistycznej (Fragmenty)</i>	235
<i>Idea ogólnego wykształcenia w pedagogice nowoczesnej</i>	235
3. Bogdan Nawroczyński: <i>Dzieła wybrane</i>	
<i>Ideał wykształcenia</i>	258
<i>Indywidualność, charakter i osobowość</i>	259
<i>Dobra narodowe i ogólnoludzkie</i>	262
4. Bogdan Suchodolski: <i>Uspołecznienie kultury</i>	
<i>Droga do kultury</i>	268
<i>Powszechność kultury</i>	273
<i>Młodość i przyszłość</i>	276
5. Karol Górski: <i>Wychowanie personalistyczne</i>	
<i>Zasady personalizmu a wychowanie</i>	282
6. Bogdan Suchodolski: <i>Wychowanie dla przyszłości</i>	
<i>Wychowanie na miarę cywilizacji nowoczesnej</i>	289
7. Bogdan Suchodolski: <i>Wychowanie mimo wszystko</i>	
<i>Edukacja kulturalna a egzystencja człowieka</i>	296
8. Irena Wojnar: <i>Humanistyczne i antropologiczne rozumienie kultury</i>	
– <i>kontrowersje i wzbogacenia</i>	307